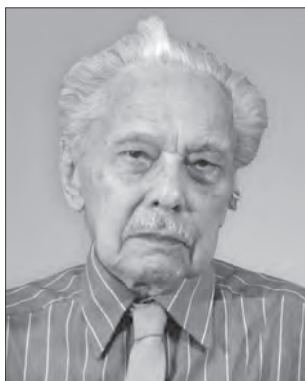

BENCZE ZOLTÁN

A 90 ÉVES HOLL IMRE KÖSZÖNTÉSE

Holl Imre, a középkori magyar régészeti és várostörténeti kutatások kiemelkedő személyisége 1924-ben született Budapesten. Középiskolai tanulmányait Sopronban a Szechenyi István gimnáziumban végezte, majd 1942-1945 között Pécsen folytatott jogi tanulmányokat, végzetül 1947-1951 között az ELTE-n tanult, ahol régészet és művészettörténet szakon szerzett diplomát. Holl Imre 1952. és 1958 között a Budapesti Történeti Múzeumban dolgozott. A II. világháború után, 1948-tól Gerevich László vezetésével megkezdődött a középkori budai királyi palota feltárása. Annak ellenére, hogy az ásátások kezdettől alárendelődtek, sőt ki voltak szolgáltatva a helyreállítási munkáknak, az itt végzett szakmai tevékenység hamar mintaadóvá, iskolapéldává vált a magyar középkori régészetben. Ezt elősegítette az is, hogy a régészeti feladatok többségét 1950-től – gyakran önálló jogkörrel – olyan fiatal, tehetséges, az egyetemet frissen végzett, vagy végzés előtt álló középkoros régészek látták el, mint Nagy Emese, Gerő Győző és Holl Imre. Utóbbi egészen az ásátások végéig fontos szerepet kapott a munkák összefogásában is. Holl Imre érdeklődése hamarosan egyik kedvenc kutatási területe, a kerámia felé fordult. A házi kerámiától a majolikáig, a hazai kerámiától kezdve az import árukig nagyon sok alapvető tanulmányt írt. A precízen, rétegegenként elkülönített és feldolgozott leletanyag sokat segített a kormeghatározásban. 1956-ban hitelesítő ásátást vezetett a nyéki királyi villák területén. 1958-ban kezdte el közölni Középkori kályhacsempék Magyarországon című tanulmány sorozatát, amelyből már több, mint tíz megjelent, de reméljük, hogy még újabb cikkekkel fog jelentkezni. Holl Imre 1958-ban munkahelyet változtatott és 1988-ig az MTA Régészeti Intézetében dolgozott. Az ország számos pontján ásott, így 1960-62 között Kőszegen, 1961-től évekig

Sopronban, 1969-1974 között pedig Parádi Nándorral végeztek falukutatást Sarvalyon. Rendszeres szerzője volt a Budapest Régiségeknek, az Archaeológiai Értesítőnek, az Acta-nak, továbbá más hazai és nemzetközi folyóiratoknak, évkönyveknek. Széleskörű érdeklődéséről cikkei is tanúskodnak. Sopron középkori városfalaitól kezdve a középkori városi élet és a különböző városi mesterségek témakörén át egészen a keltezés módszertanáig terjed a szerző érdeklődése. Több

könyvet is írt, 1966-ban jelent meg egy budavári középkori kút leletanyagáról a Mittelalterliche Funde aus eines Brunnen von Buda című munkája. Sarvalyi kutatásait Parádi Nándorral 1982-ben Das mittelalterliche Dorf Sarvaly címen foglalták össze. Kőszegi kutatásairól 1992-ben Kőszeg vára a középkorban címen jelent meg könyv. A pilisszentkereszti ciszterci kolostor leletanyagát bemutató munkája 2000-ben látott napvilágot: Die Ausgrabungen in Pilisszentkereszt. 1. Funde aus dem Zisterzienserkloster. Végül egy budai téma összefoglalója 2005-ben jelent meg Fundkomplexe des 15.-17. Jahrhunderts aus dem Burgpalast von Buda címmel. 2012. áprilisában még részt vett Visegrádon a Sabján Tibor emlékére rendezett konferencián, amely a középkori és kora újkori fűtőberendezésekkel foglalkozott és itt évtizedes kályhacsempés kutatásait felhasználva élvezetes felszólalást hallhattunk tőle. Többször kapott kitüntetést, 2008-ban a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztjét. Hiányérzetünk csak azért lehet, hogy Holl Imre ilyen gazdag tudományos életmű ellenére, önhibáján kívül semmilyen tudományos fokozattal nem rendelkezik. A tudománypolitika adóssága, hogy nincs az akadémiai doktorok sorában.

Kilencvenedik születésnapja alkalmából Isten éltesse és adjon neki további erőt, egészséget újabb cikkei, tanulmányai elkészítéséhez!

GRUSSWORTE ZUM 90 GEBURTSTAG VON IMRE HOLL

Imre Holl, die herausragende Persönlichkeit der ungarischen archäologischen Forschungen des Mittelalters und der Stadtgeschichte ist 1924 in Budapest geboren. Er besuchte das Gymnasium Széchenyi István in Sopron (Ödenburg). Zuerst hat er 1942-1945 in Pécs Jura, dann 1947-1951 an der Universität Eötvös Lóránd Archäologie und Kunstgeschichte studiert. Er arbeitete 1952-1958 im Historischen Museum der Stadt Budapest an der Freilegung des mittelalterlichen königlichen Schlosses, die seit 1948 unter der Leitung von László Gerevich geführt wurde.

Bis zum Abschluss der Erschließung hat er wichtige Koordinationsaufgaben gehabt.

Dann richtete er seine Aufmerksamkeit auf eine seiner Lieblingsforschungsthemen, auf die Keramik, worüber er zahlreiche grundlegende Aufsätze geschrieben hat. Sein breites Interessenspektrum erstreckte sich von der Hauskeramik bis zur Majolika, von der heimischen Keramik bis zu den Importwaren. Seit 1958 publiziert er die Serie „Mittelalterliche Ofenkacheln in Ungarn“, schon mehr als zehn Studien sind davon erschienen.

Er arbeitete zwischen 1958 – 1988 im Archäologischen Institut der Ungarischen Wissenschaftlichen Akademie. Er führte an mehreren Stellen des Landes Ausgrabungen, u.a. in Kőszeg, Sopron, Sarvaly. Seine Publikationen sind regelmäßig in heimischen und internationalen Fachschriften, Annalen erschienen, z. B. in *Budapest Régiségei*, *Archaeológiai Értesítő* und *Acta Archaeologica*.

Sein Interesse gilt sowohl der Ausforschung der mittelalterlichen Stadtmauer von Sopron als auch dem mittelalterlichen Stadtleben, den verschiedenen städtischen Handwerken und der Methodologie der Datierungen. Er ist Verfasser von mehreren Fachbüchern und regelmäßiger Teilnehmer internationaler wissenschaftlicher Konferenzen.

Er wurde sogar mehrmals ausgezeichnet. Die Wissenschaftspolitik trägt seit Langem Schuld daran, dass ihm der akademische Dokortitel noch nicht verliehen wurde. Wir wünschen ihm anlässlich sein 90. Geburtstages alles Gute und viel Kraft, damit er uns mit weiteren Artikeln und Studien erfreuen kann.